

CHƯƠNG IX. DỮ LIỆU VÀ XÁC SUẤT THỰC NGHIỆM

A TỔNG QUAN

1 Vị trí, vai trò và cấu tạo chương

Chương này thuộc mạch kiến thức Thống kê và Xác suất, giới thiệu toàn bộ nội dung kiến thức về Thống kê và Xác suất trong chương trình lớp 6.

Mục tiêu về kiến thức và kỹ năng toán học của mạch này ở cấp trung học cơ sở là giúp HS có thể thu thập, phân loại, biểu diễn và xử lý dữ liệu thống kê; phân tích dữ liệu thống kê thông qua tần số, tần số tương đối; nhận biết một số quy luật thống kê đơn giản trong thực tiễn; sử dụng thống kê để hiểu những khái niệm cơ bản về xác suất thực nghiệm của một biến cố và xác suất của một biến cố; nhận biết được ý nghĩa của xác suất trong thực tiễn.

Đối với nội dung Thống kê, ở cấp Tiểu học, HS đã bước đầu làm quen với việc thu thập, phân loại, kiểm đếm các đối tượng thống kê; bước đầu làm quen với biểu đồ tranh, bảng thống kê, biểu đồ cột, biểu đồ quạt. Trong chương trình lớp 6, HS sẽ được học về các phương pháp thu thập dữ liệu, phân loại dữ liệu, nhận biết tính không hợp lý của dữ liệu, biểu đồ tranh, bảng thống kê, biểu đồ cột, cột kép. Một số nội dung đã học ở chương trình Tiểu học được trình bày ở mức sâu hơn. Một số nội dung mới như biểu đồ cột kép, cách vẽ biểu đồ cột, các phương pháp thu thập dữ liệu và phân loại dữ liệu.

Đối với nội dung Xác suất, mục tiêu là giúp HS hiểu được tính ngẫu nhiên (hay tính không chắc chắn) trong kết quả của một thí nghiệm (phép thử), liệt kê được các kết quả có thể trong một số thí nghiệm đơn giản, biết được sự kiện là gì và khi nào thì nó xảy ra, không xảy ra; biểu diễn được khả năng xảy ra của một sự kiện bằng xác suất thực nghiệm và ứng dụng của nó trong thực tế. Thực ra, các nội dung này HS đều đã được giới thiệu ở cấp Tiểu học song ở mức độ thấp hơn.

Chương gồm 6 bài học (4 bài học nội dung Thống kê, 2 bài học nội dung Xác suất), 2 bài luyện tập chung và 1 bài ôn tập, tổng kết chương với tổng thời lượng theo thiết kế là 16 tiết học.

Bài 38. Dữ liệu và thu thập dữ liệu	2 tiết
Bài 39. Bảng thống kê và biểu đồ tranh	2 tiết
Bài 40. Biểu đồ cột	2 tiết
Bài 41. Biểu đồ cột kép	2 tiết
Luyện tập chung – Em sẽ làm gì trong tương lai?	2 tiết
Bài 42. Kết quả có thể và sự kiện trong trò chơi, thí nghiệm	2 tiết
Bài 43. Xác suất thực nghiệm	1 tiết
Luyện tập chung – Trò chơi xúc xắc	1 tiết
Bài tập cuối chương IX	2 tiết

2 Gợi ý kiểm tra đánh giá

Kết thúc mỗi nội dung (Thống kê, Xác suất), GV nên có một bài kiểm tra ngắn để biết được mức độ hiểu bài của HS.

Việc đánh giá mức độ hiểu bài ở nội dung Thống kê có thể thông qua việc cho HS thực hiện các yêu cầu trong dự án nghề nghiệp tương lai hoặc thông qua hoạt động trải nghiệm. Đối với nội dung Xác suất nên cho HS kiểm tra trên giấy.

3 Gợi ý về những hoạt động ngoài giờ lên lớp

Trong SGK cũng xây dựng hoạt động trải nghiệm với yêu cầu HS tìm hiểu về những hoạt động thể thao được các bạn yêu thích trong hè. Hoạt động trải nghiệm này sẽ giúp HS vận dụng những kiến thức đã học vào giải quyết các vấn đề nảy sinh trong thực tế cuộc sống. Các ứng dụng của Thống kê và Xác suất luôn nhìn thấy trong cuộc sống hằng ngày. GV có thể hướng dẫn các em suy nghĩ thêm về các trò chơi trên truyền hình có yếu tố may mắn, các trò chơi tại các hội chợ xuân, các khảo sát trên các trang mạng như khảo sát xem bạn có đeo khẩu trang khi ra đường...

B CÁC BÀI HỌC CỤ THỂ